

Javorniški Mesečnik

Interno glasilo Astronomskega društva Javornik
www: <http://www.adj.si>, email: info@adj.si

Številka 182, Letnik XVI, Marec 2015
ISSN 1581-1379

Januarska konjunkcija

Luna, Venera in Mars 20.02.2015 ob 18h 28 SEČ, posneto s "trotelčkom" OLYMPUS FE280 iz Ježice. Na desni je vidna senca moje roke, s katero sem zakril ulično svetilko Lepo je vidna tudi pepelna svetloba na temni strani Lune, to je odbita svetloba Zemlje in ne kot bi nekateri pričakovali morebitna moja uporaba bliskavke.

Povečan kos zgornje slike s planetoma in satelitom.

Nikolaj Štritof

Video opazovanja meteorjev v 2014

Video opazovanje meteorjev v letu 2014						
kamera: kayak 1, Lj. $\Phi = 46,075^\circ$, $\delta = 14,541^\circ$, FOV= 595 deg ²						
mesec	št. noči	št. ur	št. meteorjev	ROJI		
				SPO	ANT	
jan	3	8,50	24	7	2	QUA=15
feb	4	21,20	36	19	1	DLE= 1
marec	13	75,00	44	33	9	
april	9	30,90	20	15	4	LYR= 1
maj	11	38,90	26	21	4	ETA= 1
junij	19	74,30	59	47	11	JBO=1
julij	0	0,00	0	0	0	oblačno
avg.	15	50,50	255	190	27	PER=18, KCG=19, AUR=1
sept.	21	99,10	221	182	18	AUR=1, SPE=3, DAU=6
						NTA=8, STA=4
okt.	17	84,20	161	109	0	STA=14, NTA=17, ORI=17, EGE=1, DAU=3
nov.	5	16,60	18	16	0	NTA=2
dec.	13	94,60	190	104	11	GEM=50, MON=10, HYD=5, COM=7, URS=3
skupaj	130	594	1054	743	87	

Legenda: QUA=Kvadrantidi, DLE= δ -Leonidi, LYR=Liridi, ETA= η -Akvaridi, JBO= junijski Botidi, PER= Perzeidi, KCG= κ Kignidi, AUR= Aurigidi, SPE= sept. ϵ -Perzeidi DAU= δ -Aurigidi, NTA= severni Tauridi, STA= južni Tauridi, ORI= Orionidi, EGE= ϵ -Geminidi, MON= Monocerotidi, HYD= σ -Hidridi, COM= Komidi, URS= Ursidi Video kamera kayak1 je po 13 letih prenehala delovati. Nadomestila jo bo nova video kamera Mintron 12V 6.

Stane Slavec

Mednarodna meteorska konferenca Giron Francija 2014

Letos smo se ljubitelji opazovanja meteorjev zbrali 3. teden v septembru, v majhni vasi v pogorju Jura, približno 60 km severozahodno od Ženeve. Iz Slovenije smo bili: Javor, Gregor in jaz. Priključili smo se 18. hrvaškimi ljubiteljskim astronomom, ki so tudi organizirali avtobusni prevoz. Prijeten sprejem je bil značilno francoski, z odličnim planinskim sirom in kozarcem rdečega vina. Tudi večerna družabna srečanja so bila v prijetni atmosferi ob odprtem kaminu. Bilo je, kot pred leti, ko smo se srečali v Pirenejih.

Na 33. konferenci smo v 3 dneh slišali 40 15 minutnih strokovnih predstavitev del udeležencev, ki so prispeli iz različnih krajev sveta. Poleg tega so bila dela predstavljena tudi na 17. posterjih. Predavanja so bila razdeljena v sledečih 5 tematskih skupin:

- ★ Meteorske mreže, video, radio, bolidi... (povezava opazovalcev). npr.: Francois Colas: "FRIPON" and "Vigie and Ciel" networks.

Vabimo vas na

OBČNI ZBOR AD JAVORNIK

Občni zbor bo v torek 17. 03. 2015 ob 18^h v predavalnici P-3/1Fakultete za matematiko in fiziko, Jadranska 19, v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Ugotavljanje prisotnosti.
2. Izvolitev delovnega predsedstva.
3. Poročila o delu društva za leto 2014 (delovno, finančno, poročili nadzornega odbora in častnega sodišča, poslovanje društva, poročilo za AJ PES).
4. Razprava in potrditev poročil.
5. Plan dela in denarnih sredstev društva za leto 2015.
6. Potrditev plana.
7. Razno.

Predsednik društva: dr. Borut Jurčič Zlobec

- * Opazovanje meteorskih rojev, npr.: Ana Katashova Meteor orbervation in Rusia Sirko Molau: "Obtaining population idices from video observations of meteors"
- * Meteoroidni potoki, njihova sestava in razvoj, npr.: Aswin Sekhar. "Resonances in 209P Meteoroid Stream".
- * Bolidi, pojavljanje in pogostost npr.: Chris Peterson "Early Education Oportunities in Meteoritic in USA".
- * Radio in radarska opazovanja, npr: Antonio martinez Picar "Modeling in calibration of BRAMS antenna systems"

Vsa predavanja bodo združena v strokovnem biltenu, ki bo izšel naslednje leto.

Strokovni izlet smo imeli na toplo sončno soboto. Obiskali smo CERN v Ženevi kateri letos praznuje 60. letnico delovanja. Cernovi strokovnjaki so nam predstavili Velki hadronski trkalnik LHC z video predavanjem. Nato pa so nas opremili s čeladami in nas z dvigalom spustili 100 m pod zemljo, kjer v ogromni dvorani (20x20 x12 m) stoji LHCb detektor, na poti 27 km dolgega in 4 m visokega krožnega tunela v katerem je speljana obložena 1,75 colska jeklena cev s skoraj popolnim vakuumom, po njej potujejo protoni – s skoraj svetlobno hitrostjo – dva žarka drug proti drugemu, katera v detektorju trčita, nastala energija ob trku bo 14TeV – tera elektron voltov, pri trku nastanejo pogoji, kot so bili trenutek po velikem poku.

Videli smo najprej razstavljen star detektor, ki ga imajo samo za ogled in nato še novega. Detektor je pravi kolos saj samo magnet tehta 1600 ton. Zaradi tega je star detektor tudi ostal pod zemljo. Trkalnik trenutno pripravljajo za zagon, ki bo predvidoma v februarju 2015. LHCb pomeni Large Hadron Collider beauty experiment. Trkalnik ima še 3 detektorje ALICE, ATLAS in CMC kjer so sodelovali tudi slovenski znanstveniki, čeprav Slovenija še ni članica Cerna.

Konferenca je bila prijetno in koristno druženje starih in novih članov IMO.

Stane Slavec

Efemeride april 2015

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

Planeti:

- * **Merkur** je viden od sredine meseca dalje, ko zahaja okoli devetih, konec meseca, ko se iz ozvezdja Ovna preseli v ozvezdje Bika, pa okoli desetih.
- * **Venera** je aprila Večernica, ki sprva zahaja okoli enajstih, konec meseca pa okoli polnoči. V začetku meseca se iz ozvezdja Ovna preseli v ozvezdje Bika.
- * **Mars** je viden zvečer, ko v ozvezdju Ovna zahaja okoli devetih.
- * **Jupiter** je na nebu do petih zjutraj, nato pa zahaja vse bolj zgodaj in konec meseca zaide okoli treh. Nahaja se v ozvezdju Raka.
- * **Saturn** lahko v ozvezdju Škorpiona sprva opazujemo od polnoči dalje, nato pa vzhaja vse bolj zgodaj in se konec meseca prikaže že okoli desetih.
- * **Uran** aprila ni viden.

22. aprila nastopi meteorski roj Liridov s predvidoma 90 utrinki na uro.

datum	Sonce		Luna		čas
	vzhod	zahod	vzhod	zahod	
01.04.	06:43	19:30	16:44	05:15	CEST
05.04.	06:35	19:35	20:42	07:02	CEST
10.04.	06:26	19:42	00:38	10:18	CEST
15.04.	06:17	19:48	04:19	15:51	CEST
20.04.	06:08	19:55	07:20	22:02	CEST
25.04.	05:59	20:02	11:40	01:37	CEST
30.04.	05:51	20:08	16:33	04:11	CEST

Urška Pajer

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejema ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov jam@adj.si / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov praviloma ne lektoriramo / stavljeno v L^AT_EXu